

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 04.04.2023

РЕПУБЛИКА СРБИЈА

НАРОДНА СКУПШТИНА

Посланичка група УЈЕДИЊЕНИ – ССП, ПСГ, ПРЕОКРЕТ, СЛОГА

4. април 2023. године

Београд

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
01	011-691	23	

ПРЕДСЕДНИКУ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

На основу члана 107. став 1. Устава Републике Србије, члана 40. став 1. тачка 1) Закона о Народној скупштини и члана 150. став 1. Пословника Народне скупштине подносимо **ПРЕДЛОГ ЗАКОНА ЗА ИЗГРАДЊУ И ОДРЖАВАЊЕ ПРЕЧИСТАЧА КОМУНАЛНИХ И ИНДУСТРИЈСКИХ ОТПАДНИХ ВОДА** са предлогом да се узме у претрес.

За представника предлагача одређује се народни посланик Проф. др Јанко Веселиновић.

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

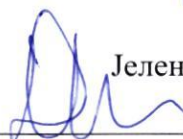
Мариника Тепић

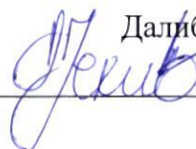
Борко Стефановић

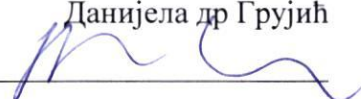
Јелена Милошевић

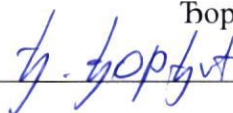
Далибор Јекић

Данијела др Грујић

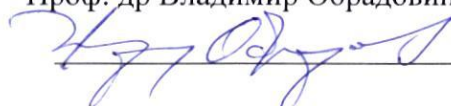
Ђорђо Ђорђић

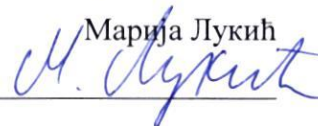
Жељко Веселиновић

Проф. др Владимир Обрадовић

Марија Лукић

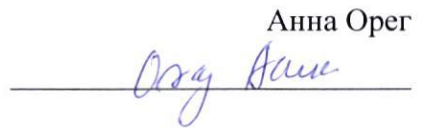
Татјана Пашић

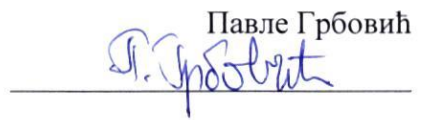

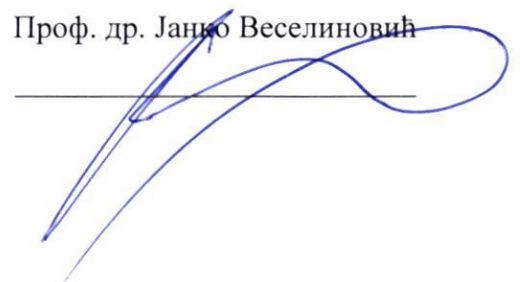
Славиша Ристић

Натан Албахари

Анна Орег

Павле Грбовић

Проф. др. Јанко Веселиновић

ЗАКОНА ЗА ИЗГРАДЊУ И ОДРЖАВАЊЕ ПРЕЧИСТАЧА КОМУНАЛНИХ И ИНДУСТРИЈСКИХ ОТПАДНИХ ВОДА

Глава прва

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом регулише се успостављање, одржавање и унапређење јединственог и истог система пречишћавања комуналних и индустријских отпадних вода пре испуштања у површинске воде, спречавање и смањење загађења вода и обезбеђује доступност података о квалитету пречишћених вода, пре испуштања у површинске воде, на територији Републике Србије.

Значење појединих израза

Члан 2.

Изрази који се користе у овом Закону имају значења утврђена овим законом, и прописима о: концесионим накнадама за истраживање и експлоатацију рудног блага, заштити животне средине и другим прописима који уређују заштиту вода и заштиту природе.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) Министарство значи Министарство надлежно за заштиту животне средине;
- 2) Национална агенција за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода, значи правно лице са јавним овлашћењима која самостално и независно обавља послове у оквиру делокруга и надлежности одређених овим законом и другим прописима везаним за примену овог закона (у даљем тексту: Национална агенција).
- 3) Воде јесу све текуће и стајаће воде на површини замље и све подземне воде;
- 4) Аквифер јесте потповршински слој или слојеве стенске масе или других геолошких средина довољне порозности и пропусности да омогући квантитативно значајан проток подземне воде или захватање значајних количина подземних вода;
- 5) Англомерација јесте подручје на коме су становништво и/или производне делатности довољно концентрисани да се комуналне отпадне воде могу прикупљати и одводити до постројења за пречишћавање отпадних вода или до крајње тачке испуштања;
- 6) Водни систем чине све воде, водно земљиште и водни објекти на одређеном простору;
- 7) Водно тело површинске воде јесте посебан и значајан елемент површинске воде као што је језеро, акумулација, поток, река или канал или део потока, реке или канала;

- 8) Водно тело подземне воде јесте посебна запремина подземне воде унутар једног или више водоносних слојева;
- 9) Водоток јесте корито текуће воде заједно са обалама и водама која њима стално или повремено тече и може бити природни (река, бујица, поток) и вештачки (канал, просек, измештено корито);
- 10) Главни колектор јесте сакупљач отпадних вода насеља, или више насеља, којима се сакупљена вода одводи до постројења за пречишћавање отпадних вода;
- 11) Граничне вредности емисија обухватају масу, изражену одређеним специфичним параметрима, концентрацију и/или ниво емисије који не могу бити прекорачени у току једног или више временских периода;
- 12) Директно испуштање у подземне воде јесте испуштање загађујуће супстанце у подземну воду без процеђивања кроз површинске и подземне слојеве земљишта;
- 13) Добар еколошки потенцијал јесте статус значајно измењеног или вештачког водног тела, класификован у складу са посебним прописима;
- 14) Добар еколошки статус јесте статус водног тела површинске воде, класификован у складу са посебним прописом;
- 15) Добар квантитативни статус јесте статус водног тела подземне воде који је утврђен посебним прописом;
- 16) Добар статус површинске воде јесте статус водног тела површинске воде остварен када је његов еколошки статус и његов хемијски статус барем „добар“ у складу са посебним прописом;
- 17) Добар статус подземне воде јесте статус водног тела подземне воде остварен када је његов квантитативни или хемијски статус барем „добар“ у складу са посебним прописом;
- 18) Добар хемијски статус површинске воде јесте хемијски статус који мора бити у складу са прописаним циљевима животне средине за површинске воде, односно хемијски статус водног тела површинске воде такав да концентрација загађујућих супстанци не прекорачује стандарде квалитета животне средине, у складу са посебним прописом;
- 19) Добар хемијски статус подземне воде јесте хемијски статус водног тела подземне воде који испуњава све прописане услове;
- 20) Загађење јесте директно или индиректно уношење, као резултат људске активности, супстанци или топлоте у ваздух, воде или земљу, а које може бити штетно по људско здравље или квалитет акватичних екосистема или сувоземних екосистема директно зависних од акватичних екосистема (природни екосистеми), које проузрокује штету на материјалним добрима или умањује или омета обичајна и друга легитимна коришћења животне средине;
- 21) Загађујућа супстанца јесте свака супстанца која узрокује загађивање, а чија се листа утврђује посебним прописом;
- 22) Значајно измењено водно тело јесте тело површинске воде која је, као резултат физичких измена услед људских активности, битно измењено по својим карактеристикама и разврстано у складу са посебним прописом;
- 23) Извориште јесте простор (извор, део реке или језера, акумулација или њен део и аквифер или његов део) на коме се захвата вода за разне кориснике;

- 24) Јавна канализација јесте скуп техничко-санитарних објеката и мера, којима се обезбеђује непрекидно и системско сакупљање, одвођење, пречишћавање и испуштање отпадних и атмосферских вода насеља и привреде у одговарајуће пријемнике-реципијенте;
- 25) Јавни водовод јесте скуп повезаних објеката који су у функцији захватања воде из уређеног и заштићеног изворишта, пречишћавање, складиштење и транспорт воде за пиће дистрибутивном водоводном мрежом до водомера корисника, који корисницима испоручује више од 10 м³/дан воде за пиће или водом за пиће снабдева више од 50 становника;
- 26) Јавно снабдевање јесте снабдевање водом за пиће из јавног водовода;
- 27) Језеро јесте тело стајаће површинске воде;
- 28) Квантитативни статус обухвата ниво до кога је водно тело подземне воде угрожено директним или индиректним захватањем;
- 29) Копнене воде јесу све стајаће или текуће воде на површини земље и све подземне воде;
- 30) Корито за велику воду јесте корито и простор који плави велика вода повратног периода једном у 100 година;
- 31) Корито за малу воду (у дањем тексту: корито) јесте удубљење кроз које теку мале и средње воде водотока, односно удубљење које је стално покривено водама природних језера и других површинских вода;
- 32) Муљ јесте обрађени или необрађени остаци који настају у процесу пречишћавања комуналних отпадних вода;
- 33) Подземне воде јесу све воде које су испод површине земље у зони засићења и у додиру са површином земље или површинским слојем;
- 34) Приоритетне супстанце јесу супстанце издвојене између оних које представљају значајан ризик за акватичну животну средину или за друге преко ње, чија се листа утврђује посебним прописом. Ове супстанце обухватају и „приоритетне хазардне супстанце“, које су идентификоване као изабране приоритетне супстанце и које узрокују повећан ризик за здравље људи и животну средину, а листа и мере које се морају применити у вези са њима утврђује се посебним прописом;
- 35) Реципијентом (пријемником) се сматрају природни и вештачки водотоци, језера, акумулације и земљиште, у које се испуштају отпадне и атмосферске воде и воде из каналске мреже за одводњавање;
- 36) Сеоски водовод јесте јавни водовод који водом за пиће снабдева сеоско насеље, а састоји се најмање од уређеног и заштићеног изворишта и дистрибутивне водоводне мреже;
- 37) Стајаће воде јесу природна језера, рибњаци, баре, мочваре и други „скупљачи“ воде, који имају сталан или повремени доток или отицање текућих или подземних вода;
- 38) Стандард квалитета животне средине јесте концентрација појединачне загађујуће супстанце или групе загађујућих супстанци у води, седименту или биоти, која не може да буде прекорачена у циљу заштите људског здравља и животне средине;
- 39) Статус површинске воде јесте општи израз о статусу водног тела површинске воде, а одређује га лошији од његовог еколошког статуса и његовог хемијског састава;
- 40) Статус подземне воде јесте општи израз о статусу водног тела подземне воде, а одређује га лошији од његовог квантитативног статуса и његовог хемијског састава;

- 41) Хазардне супстанце јесу супстанце или групе супстанци које су токсичне, постојане и подложне биоакмулирању и друге супстанце или групе супстанци које дају повод за одговарајући ниво забринутости, чија се листа утврђује посебним прописом;
- 42) Циљеви животне средине обухватају спречавање погоршања, заштиту и унапређење свих водних тела површинских вода и заштиту, унапређење и обнављање свих тела подземних вода, а ради остваривања доброг статуса површинских и подземних вода и заштићених области;
- 43) Водно добро јесу воде и водно земљиште;
- 44) Јавно водно добро јесу воде и водно земљиште у јавној својини;
- 45) Намена земљишта јесте начин коришћења земљишта одређен планским документом;
- 46) Површина јавне намене јесте простор одређен планским документима за уређење или изградњу објеката јавне намене или јавних површина за које је предвиђено утврђивање јавног интереса у складу са посебним законом (улице, тргови, паркови и др.);
- 47) Насељено место јесте изграђени, функционално обједињен простор на коме су обезбеђени услови за живот и рад људи и задовољење заједничких потреба становника;
- 48) Град јесте насеље које је као град одређено законом;
- 49) Село јесте насеље чије се становништво претежно бави пољопривредом, а које није седиште општине;
- 50) Грађевинско подручје јесте уређени и изграђени део насељеног места, као и неизграђени део подручја одређен планским документом за заштиту, уређење или изградњу објекта;
- 51) Објекти јавне намене су објекти намењени за јавно коришћење и могу бити објекти јавне намене у јавној својини по основу посебних закона (линијски инфраструктурни објекти, објекти за потребе државних органа, органа територијалне аутономије и локалне самоуправе итд.) и остали објекти јавне намене који могу бити у свим облицима својине (болнице, домови за старе, објекти образовања, отворени и затворени спортски и рекреативни објекти, објекти културе, саобраћајни терминали, поште и други објекти);
- 52) Инвеститор јесте лице за чије потребе се гради објекат и на чије име гласи грађевинска дозвола;
- 53) Инвестиционо одржавање је извођење грађевинско-занатских, односно других радова зависно од врсте објекта у циљу побољшавања услова коришћења објекта у току експлоатације;
- 54) Текуће (редовно) одржавање јесте извођење радова који се предузимају ради спречавања оштећења која настају употребом објекта или ради отклањања тих оштећења, а састоји се од прегледа, поправке и предузимања превентивних и заштитних мера, односно сви радови којима се обезбеђује одржавање објекта на задовољавајући ниво употребљивости, као што су кречење, фарбање, замена облога, замена санитарија, радијатора, замена унутрашње и спољашње столарије и браварије, замена унутрашњих инсталација и опреме без повећања капацитета и други слични радови, ако се њима не мења спољни изглед зграде и ако немају утицај на заједничке делове зграде и њихово коришћење;
- 55) Инжењерски објекти су сви објекти који нису зграде, железнице, путеви, мостови, аеродромске стазе, цевоводи, комуникациони и електрични водови и др.;

- 56) Имаоци јавних овлашћења су државни органи, органи аутономне покрајине и локалне самоуправе, посебно организације и друга лица која врше јавна овлашћења у складу са законом;
- 57) Линијски инфраструктурни објекат јесте јавни пут, јавна железничка инфраструктура, метро, ваздушна саобраћајна инфраструктура (полетно-слетна стаза, платформа и сл., као и објекти у њиховој функцији), оперативна обала у лучком подручју, електроенергетски вод, нафтовод, продуктовод, гасовод, деривациони цевовод, објекат висинског превоза, линијска инфраструктура електронских комуникација, водоводна и канализациона инфраструктура и сл. који може бити надземни или подземни, чија изградња је предвиђена одговарајућим планским документом, као и објекти у њиховој функцији;
- 58) Комунална инфраструктура јесу сви објекти инфраструктуре за које решење за извођење радова, односно грађевинску дозволу издаје јединица локалне самоуправе, као и објекти јавне намене у јавној својини јединице локалне самоуправе, аутономне покрајине и Републике Србије, који су актом јединице локалне самоуправе, аутономне покрајине и Републике Србије одређени као објекти од посебног значаја;
- 59) Реконструкција линијског инфраструктурног објекта јесте извођење грађевинских радова у заштитном појасу, у складу са посебним законом, којима се може променити габарит, волумен, положај или опрема постојећег објекта, као и извођење радова који обухватају радове великог обима, замене елемената на постојећим линијским објектима, којима се мења њено целокупно функционисање;
- 60) Професионална квалификација јесте квалификација која сходно посебним прописима обухвата формално образовање и додатно стручно оспособљавање и усавршавање које се обавља током или након завршетка формалног образовања;
- 61) Професионални назив јесте назив који свом носиоцу даје право на обављање стручних послова утврђених посебним законом и прописима донетим на основу посебних закона, чије обављање, односно начин обављања је условљен поседовањем одређених професионалних квалификација.

Глава друга

2. ОСНИВАЧКА ПРАВА И ПРИМЕНА ПРОПИСА

Оснивачка права

Члан 3.

Оснивач Националне агенције је Влада Републике Србије, а оснивачка права и дужности у име оснивача оперативно обавља Министарство.

Национална агенција одговара, за рад, Влади Републике Србије.

Национална агенција се уписује у судски регистар.

Седиште Националне агенције је у Новом Саду, са Пословним јединицама у седиштима управних округа где су изграђени пречистачи отпадних вода:

- 1) Пословна јединица за правне и економске послове са седиштем у Новом Саду, обавља заједничке послове за све остале Пословне јединице Агенције, везано за право и економију. Ова пословна јединица има нарочиту обавезу праћења и обавештавања надлежних институција Републике Србије (Влада Републике Србије и Министарство), као и јавност, о динамици уплата финансијских средстава од концесионих накнада и наплате осталих обавеза од оператера/инвеститора пречистача, код којих су пречистачи изграђени у организацији и финансирању ове Агенције.
- 2) Прво морају бити основане пословних јединица и изграђени објекти за пречишћавање отпадних вода, у организацији, контроли и финансирању Националне агенције у:
 - (1) Градовима/насељима који имају велике индустријске загађиваче вода која праве:
 - Производе којима се тргује на светским берзама (железаре, топионице, флотације и слично);
 - Енергију неопходну за живот становника Републике Србије, са великом количином преостале топле воде, која је топлија од површинских реципијената (термоелектране, топлане, енергане и слично);
 - Цемент, ливничке производе, хемијско-технолошке производе (рафинерије, производња гума, боја и лакова; и слично);
 - Разне индустрије које користе велике количине технолошке воде (прехранбена индустрија: кланице, млекаре, уљаре, прерада воћа и поврћа; и слично);
 - (2) Англомерацијама које имају велики број становника, који користе значајне количине воде за своје свакодневне потребе;
 - (3) Местима у којима раде индустријска постројења која у површинске воде (реципијенте) испуштају велике количине отпадних вода.

Број Пословних јединица није ограничен и мења се у складу са реализацијом критеријума за градњу пречистача.

Критеријуми за рангирање редоследа изградње пречистача

Члан 4

Критеријуми за рангирање редоследа изградње пречистача отпадних вода за индустријске објекте и велике англомерације утврђује Одбор извршних директора Националне агенције, одмах по именовању, а даје их на разматрање и усаглашавање Влади Републике Србије и стручној јавности, најкасније 60 дана од конституисања Одбора директора. Критеријуми морају да узму у обзир број и степен директно угрожених становника (заинтересована јавност) и природе Републике Србије, која долази од индустријског постројења и велике англомерације која је извор отпадних вода, као и од категоризације штетних честица (хазардне супстанце) које емитује извор отпадних вода.

Критеријуми морају да узму у обзир чињеницу ако низводно од великог загађивача, постоји подземно извориште пијаће воде, а нарочито значајно подземно извориште пијаће воде.

Критеријуме мора усвојити Влада Републике Србије, најкасније 4 месеца од конституисања Одбора директора Националне агенције, а ако не буду усвојени, из било ког разлога, прихватају се усаглашени критеријуми Одбора директора Националне агенције са стручном јавности.

Пословне јединице у англомерацијама и осталим местима изградње пречистача отпадних вода, биће формиране сукцесивно, по усвојеним Критеријумима, а у складу са приливом средстава од концесионих накнада и других прихода.

Надлежности Националне агенције

Члан 5.

Надлежности Националне агенције утврђене су одредбама овог закона, а представљају системску и систематску стручну оперативну подршку надлежним телима Републике Србије у пословима везаним за избор, куповину, изградњу, мерење, објављивање мерених података и одржавање пречистача отпадних вода, којима управља Национална агенција.

У оквиру своје надлежности из става 1. овог члана, Национална агенција обавља следеће послове:

- 1) Припрема документацију и организује презентацију у циљу упознавања надлежних тела Владе Републике Србије и стручне јавности са могућностима произвођача пречистача отпадних вода у свету, као и могућностима расположивих софтвера и остале опреме за континуирано мерење, бележење, архивирање и приказ забележеног квалитета пречишћених вода емитованих у рецепијенту;
- 2) Даје предлоге Влади Републике Србије и Министарству за доношење Одлуке о реализацији јавног надметања/тендера за избор најповољнијег произвођача пречистача отпадних вода, као и најбољим произвођачима софтвера и остале опреме за континуирано мерење, бележење, архивирање и приказ забележеног квалитета воде која се испушта у реципијент;
- 3) Прати трендове и међународне стандарде у пословима израде и ефикасности коришћења постројења за пречишћавање отпадних вода и осигурава њихову примену;
- 4) Пружа стручну подршку Комисији у реализацији јединственог поступка/тендера за набавку постројења за пречишћавање отпадних вода и остале опреме и инсталација, коју оснива Влада Републике Србије у складу са посебним прописима;
- 5) Учествује у свим активностима неопходним за спровођење јединственог поступка/тендера за избор најповољнијег понуђача и предлаже најповољнијег понуђача постројења за пречишћавање отпадних вода, као и остале опреме и инсталација које пресудно утичу на квалитетно испуњавање својих послова;

- 6) После преноса власништва постројења за пречишћавање отпадних вода оператеру/инвеститору, континуирано мери, бележи, објављује и архивира вредности количине и квалитета приспелих вода за пречишћавање и пуштених пречишћених вода у реципијент;
- 7) Континуирано приказује јавности, на свом сајту, резултате мерења количина и квалитета пуштених пречишћених вода у реципијент, за сваки изграђени пречистач, посебно;
- 8) О инцидентним ситуацијама одмах обавештава Председника Владе Републике Србије и Министарство;
- 9) Прати и контролише извршавања преузетих обавеза оператера/инвеститора по потписаном уговору, који је склопио са Владом Републике Србије, а нарочито плаћања трошкова куповине и изградње постројења за пречишћавање отпадних вода, као и годишњих трошкова одржавања пречистача и инсталација, па обавештава надлежна тела и јавност на свом сајту;
- 10) Учествује у осигурању услова за ефикасну реализацију свих права и обавеза оператера/инвеститора на основу склопљеног уговора са Владом Републике Србије;
- 11) Израђује годишњи извештај, о проблемима и извршавању обавеза свих оператера/инвеститора по уговору, до 28. фебруара текуће године, за претходну годину, који доставља Влади Републике Србије, који објављује на свом сајту;
- 12) Пружа помоћ оператерима/инвеститорима и води координацију између оператера/инвеститора и надлежних државних тела везано за извршавање обавеза оператера/инвеститора на основу склопљеног уговора са Владом Републике Србије;
- 13) Учествује у изради свих извештаја и обавештења, надлежним телима Републике Србије, у вези реализације прописа о квалитету пречишћених отпадних вода.

Овлашћења Националне агенције

Члан 6.

У оквиру своје делатности из Члана 5 става 1., Национална агенција има јавна овлашћења за вођење јавних регистара, на свом сајту, који садрже податке о општим техничким карактеристикама изграђених постројења за пречишћавање отпадних вода и општим карактеристикама софтвера и инсталацијама које служе за бележење, обраду и приказ мерених података. Регистри морају бити ажурни и стално ажурни 90 дана од почетка редовног рада Националне агенције.

Национална агенција организује и реализује набавку, изградњу, монтажу и одржавање (текуће и инвестиционо) постројења за пречишћавање отпадних вода, као и целодневно мерење вода пуштених у реципијент. Агенција ове послове врши у складу са уговором између Владе Републике Србије и оператера/инвеститора постројења за пречишћавање отпадних вода код којих су изграђени пречистачи са пратећом опремом и инсталацијама, одредбама овог закона и одредбама других посебних прописа.

Национална агенција је овлашћена да сарађује са надлежним државним институцијама у оквиру њихових надлежности.

Национална агенција је овлашћена да непрекидно, за време трајања уговора склопљеног између оператора/инвеститора постројења за пречишћавање отпадних вода са пратећом опремом и инсталацијама и Владе Републике Србије, затражи било које податке и/или информације од оператора/инвеститора везане за испуњење обавеза у складу са одредбама склопљеног уговора, у складу са овим законом и другим посебним прописима, у сврху спровођења контроле извршавања уговора који је оператер склопио са Владом Републике Србије.

Агенција је овлашћена, да непрекидно:

- 1) Врши мерење, бележење и јавно објављује податке о количини и квалитету пуштених пречишћених вода у реципијент, забележен код оператора/инвеститора;
- 2) Да од оператора/инвеститора захтева увид у сву техничку документацију великих корисника воде у индустријским процесима, који те загађене индустријске воде испушта у одводни систем који је повезан са пречистачем, а оператер/инвеститор је исто дужан омогућити;
- 3) У случају повреде одредби овог закона и/или било којег другог прописа Републике Србије, односно непридржавања услова из уговора, оператер/инвеститор ће бити упозорен, кратком белешком на лицу места, а у року од 5 радних дана детаљним извештајем. Белешку и извештај Руководилац пословне јединице која врши мерење, бележење и архивирање података код оператора/инвеститора, белешке и извештаје поставља на сајт Националне агенције, у посебном регистру по појединачном оператеру/инвеститору.

Од тренутка пријама белешке, од стручњака Националне агенције, оператер/инвеститор је дужан да предузме све мере да тражену документацију добије од власника индустријског постројења које загађене индустријске воде испушта у одводни систем.

Национална агенција је овлашћена да предлаже Министарству доношење одлука важних за обављање послова из овог члана.

Националној агенцији, као и свим запосленима, није дозвољено да јавно објављују, или обавештавају на било који начин, било која техничка запажања и унапређења/побољшања, о монтираној и коришћеној опреми, инсталацијама и софтверу. Таква запажања су власништво стручњака који је евидентирао унапређење/побољшање и Националне агенције, у складу са прописима о интелектуалној својини.

Документација о пречистачима

Члан 7.

Национална агенција је задужена за ажурно прикупљање и припрему документације коју ће презентовати надлежним институцијама Владе Републике Србије и стручној јавности због њиховог упознавања са потенцијалима постројења за пречишћавање комуналних и/или индустријских отпадних вода.

Расписивање тендера

Члан 8.

Национална агенција даје предлога Влади Републике Србије и Министарству за доношење одлуке о спровођењу јавног поступка/тендера. Национална агенција је дужна да уз исти предлог приложи сву релевантну документацију која је потребна за доношење такве одлуке укључујући документацију из које се упоредно виде потенцијали постројења за пречишћавање отпадних вода различитих карактеристика и различитих произвођача, као и предлог дугорочног великог уговора за набавку постројења за пречишћавање отпадних вода са произвођачем, као и произвођачем компатибилног софтвера и осталих компатибилних инсталација са пречистачима, који одабрани произвођачи треба да склопе са Владом Републике Србије.

Произвођач постројења за пречишћавање отпадних вода, произвођач компатибилног софтвера и осталих компатибилних инсталација са пречистачима, уз одговор на тендер, мора обавезно да достави своју оцену оптималног временског рока коришћења сваког модела пречистача, софтвера и потребних инсталација, као и одговарајуће банкарске гаранције оптималног рока коришћења пречистача, софтвера и инсталација, пре потписивања уговора са Владом Републике Србије.

Оглашавање тендера

Члан 9.

Национална агенција доставља Министарству податке за оглашавање у Службеном гласнику Републике Србије и у Службеном листу Европске уније, о спровођењу јавног поступка/тендера обједињене набавке пречистача отпадних вода, инсталација и софтвера, за целу територију Републике Србије, у складу са посебним прописима и води рачуна о роковима, садржају и уредности документације.

Поступање са изграђеним пречистачима код оператера

Члан 10.

Изграђени пречистачи комуналних и индустријских отпадних вода, постављене инсталације и софтвери, остала пратећа опрема, постају власништво оператера/инвеститора код којег су изграђени и раде, уз ограничења дефинисана уговором са Владом Републике Србије.

Ограничења оператера/инвеститора дефинисани уговором су:

- 1) Оператер/инвеститор је обавезан да пре набавке, градње пречистача отпадних вода и осталих инсталација, закључи уговор са Владом Републике Србије;
- 2) Оператер/инвеститора стиче власништво над набављеним, изграђеним пречистачима отпадних вода, као и остале пратеће опреме, инсталација и софтвера, али нема обавезу исплате плата запослених на тим пословима пошто су они запослени у Националној агенцији и врше мерења квалитета приспеле и пречишћене воде, чувања података мерења и јавно их објављују;
- 3) Оператер/инвеститор има обавезу плаћања месечних/годишњих рата, до целокупне отплате вредности градње пречистача, инсталација и софтвера у динарској противвредности, за период оптималног коришћења. Након истека оптималног рока, Национална агенција купује и монтира нови одговарајући пречистач, инсталације и софтвер, а оператер/инвеститор мора да закључи нови уговор са Владом Републике Србије.
Куповна цена пречистача, инсталација и софтвера исказује су у валути којом је плаћена, дели се на број година оптималног коришћења, а на динарску вредност отплате приспеле месечне/годишње рате на коју се не обрачунава никаква камата. Рата се обрачунава по важећем курсу динара на дан исплате.
- 4) Оператер/инвеститор има обавезу плаћања годишњих трошкова одржавања (текућег/инвестиционог) за претходну годину, по обрачуну који добија од Агенције до 28.02. текуће године за претходну годину. Оператер/инвеститора има обавезу да плати Агенцији износ обрачуна трошкова одржавања за претходну годину до 31.05. текуће године.
Ако одржавање није у целости плаћено у динарима, део који је плаћен у иностраној валути, исказује су у валути плаћања, а обрачунава се по важећем курсу динара на дан исплате.
- 5) Оператер/инвеститор нема обавезу плаћања текућих обавеза Националне агенције коју је створила према запосленим и другим заинтересованим странама.
- 6) Оператер/инвеститор губи 50% власништва индустријског постројења, у оквиру којег је изграђен пречистач, ако не плати две годишње рате отплате вредности изграђеног пречистача, инсталација и софтвера, као и трошкове годишњег одржавања истих.
Против Директора оператера/инвеститора и других хијерархијски одговорних руководиоца, покреће се кривични поступак због угрожавања здравља и живота становника Србије;

- 7) Ако је оператер/инвеститора Општинско/Градско предузеће, а не плати две годишње рате отплате вредности купљеног и изграђеног пречистача, као и трошкове годишњег одржавања пречистача отпадних вода, против градоначелника/председника општине, одговорног лица градске управе за ту делатност и директора тог предузећа које је оператер/инвеститора, покреће се кривични поступак због угрожавања здравља и живота становника Србије;
- 8) Оператер/инвеститора има и друга ограничења и обавезе дефинисане уговором.

Глава трећа

(4) ОРГАНИЗАЦИЈА И ОДГОВОРНОСТИ

Организација

Члан 11.

Унутрашња организација и делатност Националне агенције, као и друга питања од значаја за обављање делатности и пословање Националне агенције уређује се Статутом Националне агенције који доноси Управни одбор.

На питања организације, начина одлучивања и рада Националне агенције која нису уређена овим законом и Статутом Националне агенције, на одговарајући начин се примењује Закон о јавним агенцијама.

Управљање Националном агенцијом

Члан 12.

Управљачки органи Националне агенције су Управни одбор, Генерални директор и Одбор извршних директора Националне агенције.

Управни одбор

Члан 13.

Националном агенцијом управља Управни одбор који чине председник и шест чланова.

Председник Управног одбора је представник надлежног Министарства.

Чланове Управног одбора чине представници следећих институција:

- 1) Министарства надлежног за финансије;
- 2) Министарства надлежног за науку и образовање;
- 3) Министарства надлежног за привреду;

- 4) Агенције за заштиту животне средине, специјалиста за воде;
- 5) Националне агенције за вршење техничког надзора инвеститора који обавља истраживање и експлоатацију рудног блага;
- 6) Републичког хидрометеоролошког завода Србије.

Влада Републике Србије, на предлог Министарства, именује председника и чланове Управног одбора, а по претходном предлогу институција из става 3. овог члана, у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Председника и чланови Управног одбора именују се на период од 5 година и могу бити поново именовани.

Статут и општа акта Националне агенције

Члан 14.

Управни одбор доноси/усваја Статут и друга општа акта Националне агенције у року од 30 дана од дана именовања. Сва општа акта Агенције објављују се на њеном сајту.

Управни одбор Националне агенције:

- 1) Доноси и контролише извршење годишњег програма рада;
- 2) Одлучује о финансијском плану;
- 3) Усваја завршни рачун;
- 4) Одређује врсту услуга које Национална агенција пружа уз накнаду;
- 5) Утврђује висину накнаде за услуге;
- 6) Контролише друге послове у складу са Статутом.

Поступак доношења одлука и остала питања у вези са радом Управног одбора уређује се Статутом Националне агенције и Пословником о раду Управног одбора.

Статутом Националне агенције, одређују се послови пре чије реализације Одбор директора Националне агенције мора добити сагласност Управног одбора, односно Управни одбор добити сагласност Владе Републике Србије.

Ако Управни одбор Националне агенције или Влада Републике Србије не одговори за 15 дана на поднете захтев за сагласност, захтев се сматра прихваћеним.

Пре доношења Статута, Управни одбор Националне агенције је дужан да тражи претходну сагласност Владе Републике Србије. Пре давања сагласности на Статут Националне агенције, Влада Републике Србије је обавезна да упозна све посланике Народне скупштине Републике Србије, са Статутом Националне агенције.

Ако Влада Републике Србије не достави писану сагласност на Статут Националне агенције, у року од 45 дана од датума доставе истог, сматра се да је на Статут Националне агенције дата сагласност Владе Републике Србије.

Генерални директор и Одбор извршних директора Националне агенције

Члан 15.

Владе Републике Србије, на предлог Министарства, именује Привременог директора Националне агенције, у року од 15 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Привремени Директор Националне агенције обавиће поверене послове у вези са уписом Националне агенције у судски регистар и организовати почетак рада Националне агенције, а о свему томе два пута месечно информисе Председника Владе Републике Србије и Министарство.

Мандат привременог Директора Националне агенције траје до именовања Генералног директора и Одбора извршних директора Националне агенције, а не дужи од 3 месеца, од именовања.

Послове Националне агенције води Одбор извршних директора, који чине Генерални директор и 3 Извршна директора. Свако од три Извршна директора мора испунити услов да има одговарајуће професионалне квалификације, најмање 5 година реалног оперативног радног искуства за послове хидрографевинске и/или хидрогеолошке струке, и/или хемијске струке, и/или развоја и коришћења ИТ-а, да има прописану лиценцу за те послове ако је предвиђено прописима, да има положен прописани државни испит (такозвани „стручни испит“) ако је предвиђено прописима. Члан управе хидрогеолошке струке мора испуњавати услов за компетентно лице (10 година оперативног искуства).

У Одбору извршних директора Националне агенције морају бити именовани стручњаци различитих струка и професионалне квалификације, од струка које су наведене у ставу 4. овог члана.

Генерални директор заступа Националну агенцију самостално и појединачно.

Генерални директор и Извршни директори Националне агенције не могу наступати као друга уговорна страна и са Националном агенцијом склапати уговоре у своје име и за свој рачун, у своје име а за рачун трећих лица или у име и за рачун других лица.

Генерални директор може, у границама својих овлашћења дати пуномоћ другој особи да заступа Националну агенцију у правном промету.

Делокруг рада чланова Одбора извршних директора Националне агенције, за послове пре чијег предузимања је дужан затражити претходну сагласност Управног одбора, уређује се Статутом Националне агенције.

Одлуке из делокруга рада Националне агенције, доноси већином гласова Одбора извршних директора. Ако за доношење одлуке није постигнута већина гласова, одлучујући је глас Директора.

Именовање Генералног директора и Извршних директора

Члан 16.

Генералног директора Националне агенције именује Влада Републике Србије, на предлог Српске академије наука и уметности. Српска академија науке и уметности, предлаже једног свог члана или редовног професора Универзитета у Србији, хидрографевинске или хидрогеолошке струке, и/или хемијске, и/или развоја и/или коришћења ИТ-а, у року од два месеца од пријема захтева од Владе Републике Србије.

Извршне директоре Националне агенције, на основу јавног конкурса, именује Влада Републике Србије.

Мандат Генералног директора и Извршних директора траје, 5 године и могу бити поново именовани.

Услови за чланове Одбора извршних директора Националне агенције су исти као у члану 15. става 4. овог закона.

Начин, поступак и друге услове за бирање и разрешење Генералног директора и Извршних директора, уређује се Статутом Националне агенције.

Глава четврта

(5) ЗАПОСЛЕНИ КОЈИ ОБАВЉАЈУ ПОСЛОВЕ ИЗГРАДЊЕ, МОНТАЖЕ И ОДРЖАВАЊА ПРЧИСТАЧА КОМУНАЛНИХ И ИНДУСТРИЈСКИХ ОТПАДНИХ ВОДА

Права и обавезе запослених стручњака

Члан 17.

Изградњу, монтажу, одржавање (текуће и инвестиционо) инсталација пречистача отпадних вода, мерења квалитета и квантитета пречишћених вода, реализују стручњаци са стеченом високом школском спремом на студијама другог степена (мастер академске студије, мастер струковне студије, специјалистичке академске студије или струковне студије) хидрографевинске, и/или хидрогеолошке, и/или хемијске, и/или развоја и коришћења ИТ-а, као и 5 година стварног оперативног радног искуства на наведеним пословима, да има прописану лиценцу за те послове ако је предвиђено прописима, да има положен прописани државни испит (такозвани „стручни

испит“) ако је предвиђено прописима. Стручњаци хидрогеолошке струке морају испуњавати услов за компетентно лице (10 година оперативног искуства).

Ако не постоји могућност ангажовања радно активних домаћих стручњака, из става 1. овог члана, Одбор извршних директора Националне агенције је овлашћен да ангажује домаће стручњаке у пензији, или ако они нису расположиви на домаћем тржишту, имају право да ангажују стручњаке истих компетенција из иностранства, а који испуњавају услове из става 1. овог члана.

Стручњаци Националне агенције који обављају послове изградње, текућег одржавања пречистача и инсталација, као и мерења квалитета и квантитета пречишћених вода, исте обављају непрекидно, по усаглашеном и потписаном плану са оператером/инвеститором.

Ако оператер/инвеститоро не усагласи са Националном агенцијом план изградње, монтаже, текућег и инвестиционог одржавања пречистача и инсталација, као и мерење квалитета и квантитета пречишћених вода, у року од 60 месеца од датума доставе предлога плана, предлог плана који је доставила Национална агенција почиње аутоматски да се примењује.

Генерални директор, Извршни директори, руководиоци пословних јединица Националне агенције, као и стручњаци који обављају монтажу, одржавање (текуће и инвестиционо) пречистача, инсталација и мерења квалитета и квантитета пречишћених вода, имају стаус службеног лица.

Ако стручњаци који при обављању градње, одржавања (текуће и инвестиционо) пречистача, инсталација и мерење квалитета и квантитета пречишћених вода, буду онемогућени у извршењу истог, на стручан и безбедан начин по себе, запослене оператере, инсталације и објекте оператера, морају тражити и добити помоћ одговарајућих интервентних служби Министарства унутрашњих послова.

Стручњаци који при обављању одржавања (текуће и инвестиционо) пречистача, инсталација и мерење квалитета и квантитета пречишћених вода, најмање једну четвртину (25%) радних сати годишње, морају да раде у другој пословној јединици ван Пословне јединице са којом су потписали Уговор о раду. Свака Пословна јединица, сваког тренутка мора имати најмање 25% радно ангажованих стручњака из других Пословних јединица. Обавеза ротације стручњака, из једне у другу Пословну јединицу почиње да важи 12 месеци по успостављању редовног рада те Пословне јединице.

Глава пета

(6) ФИНАНСИРАЊЕ НАЦИОНАЛНЕ АГЕНЦИЈЕ

Стицање новчаних средстава

Члан 18.

Национална агенција стиче средства за обављање својих делатности из концесионих накнада у складу са посебним Законом о концесионим накнадама за истраживање и експлоатацију рудног блага, као и других извора у складу са посебним прописима.

Средства за почетак рада Националне агенције осигуравају се из буџета Републике Србије.

Пословна документа Националне агенције

Члан 19.

Национална агенција води пословне књиге и саставља финансијски извештај према прописима којима се уређује начин вођења рачуноводства буџетских корисника и јавних агенција.

Надзор рада и обавезе Националне агенције

Члан 20.

Управни надзор законитости рада Националне агенције обавља Министарство, најмање једном годишње и о том подноси извештај Влади Републике Србије до 30. јуна текуће године за претходну годину. По достави Годишњег извештаја, Министарство исти објављује на свом сајту.

Национална агенција једном годишње израђује и доставља Извештај о реализацији потписаних уговора са оператерима са стањем на дан 31. децембар претходне године, Влади Републике Србије, до 15. фебруара текуће године за претходну годину. Национална агенција годишњи извештај објављује на свом сајту, одмах по достави Влади Републике Србије.

Национална агенција једном годишње израђује Годишњи извештај о свом раду и доставља га Влади Републике Србије и Министарству, до 15. фебруара текуће године, за претходну годину. Национална агенција годишњи извештај о свом раду, објављује на свом сајту, одмах по достави Влади Републике Србије и Министарству.

Одговорност Националне агенције

Члан 21.

Национална агенција одговара за своје обавезе свом својом имовином.

Република Србија солидарно и неограничено одговара за обавезе Агенције.

Правни статус и зараде запослених

Члан 22.

На правни статус службеника и намештеника Националне агенције примењују се законски прописи којима се уређују зараде у јавним службама, колективни уговор и општи прописи о раду, осим за зараде Одбора извршних директора Националне агенције, Руководиоце пословних јединица и стручњака који обављању изградњу, одржавање (текуће и инвестиционо) пречистача и инсталација, мерења квалитета и квантитета пречишћених вода код оператера.

Зараду Генералног директора, Извршних директора Националне агенције, Руководиоца пословних јединица и стручњака који обављању изградњу, одржавање (текуће и инвестиционо) пречистача и инсталација, мерења квалитета и квантитета пречишћених вода, утврђује Влада Републике Србије посебном одлуком.

Члан 23.

Национална агенција почиње са радом даном уписа у судски регистар.

Глава шеста

(7) КАЗНЕНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Привредни преступ

Члан 24

Ако оператер/инвеститор изазове загађење воде или земљишта у већој мери или на ширем простору, нарочито ако не поступи по одлуци надлежног органа о предузимању мера заштите животне средине, казниће се за привредни преступ оператер одговоран за загађење, новчаном казном од 4.000.000 динара до 40.000.000 динара.

На основу казне, за привредни преступ, из става 1. овог члана, казниће се и директно одговорни запослени кажњеног инвеститора, новчаном казном од 40.000 динара до 4.000.000 динара, у зависности од хијерахијског положаја.

Прекршајне одредбе

Члан 25.

Новчаном казном у износу од 200.000 динара до 1.000.000 динара казниће се за прекршаје:

- 1) Генерални директор и Извршни директори, ако не изврше обавезе из члана 4. став 1. (предлог критеријума за рангирање редоследа изградње пречистача отпадних вода);

- 2) Руководилац пословне јединице за правне и економске послове и Руководилац пословне јединице која врши послове код оператера, ако не изврше обавезе из члана 5. став 2. тачка 9) (испуњење обавеза оператера – отплата рата за куповину пречистача, друге опреме и инсталација, годишње одржавање, обавештење јавности, итд.);
- 3) Руководилац пословне јединице за правне и економске послове и Руководилац пословне јединице која врши послове код оператера/инвеститора, ако не изврше обавезе из члана 6. став 5. тачка 3) (ажуран регистар белешки и извештаја рада оператера);
- 4) Председник Управног одбора и његови чланови (појединачно), ако не донесу/усвоје Статут и друга општа акта Агенције, тј. не изврше обавезе из члана 14. став 1.;
- 5) Привремени директора Националне агенције, ако не изврши обавезе из члана 15. став 2., (не доставља писане информације два пута месечно о напредовању поверених послова);
- 6) Генерални директор и Извршни директори Националне агенције (појединачно), ако не изврше обавезе из члана 20. став 2. (извештај о реализацији потписаних уговора);
- 7) Генерални директор и Извршни директори Националне агенције (појединачно), ако не изврше обавезе из члана 20. став 3. (годишњи извештај о раду Агенције).

За прекршаје из става 1. и овог члана, казниће се и директно одговорни запослени државних институција и/или органа чији руководиоци су прекршајно кажњени, новчаном казном у износу од 400.000 динара до 2.000.000 динара, у зависности од хијерархијског положаја.

Глава седам

7. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Годишње усклађивање динарских давања

Члан 26.

Влада Републике Србије, одмах по утврђивању пораста индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији, предлаже Народној скупштини Републике Србије измене и допуне овог Закона, у делу који се односи на динарске вредности, тако да се динарска вредност увећа за пораст индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији.

Нова вредност обрачунава се од датума јавно објављеног пораста индекса цена на мало за претходну годину, у Републици Србији.

Ступање на снагу Закона

Члан 27.

Овај Закон ступа на снагу осмог дана од објављивања у Службеном гласнику Републике Србије.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је:

У члану 51. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја.

У члану 74. став 1. Устава Републике Србије, прописано је да свако има право на здраву животну средину и на благовремено и потпуно обавештавање о њеном стању.

У члану 91. став 2. Устава Републике Србије, прописује да је обавеза плаћања пореза и других даџбина општа и да се заснива на економској моћи обвезника.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

1. **Предлог Закона** за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода, у члану 14. став 2. одређује да Директора Агенције именује Влада Републике Србије, на предлог Српске академије наука и уметности (САНУ). **САНУ** предлаже једног свог члана, или из редова редовних професора Универзитета у Србији.

Због чега је предлог за Директора Агенције такав?

Сви у Србији знају да постоји велико незадовољство па и отпор становника који живи на простору великог загађења вода, од Београда, Бора, Прокупља и других градова. Овај отпор разуме и активно подржава велики број становника осталих делова Србије. Створено је велико неповерење становника у објективност рада Министарства, Факултета, разних Института, разних руководиоца Општина, оператера. Узрок неповерења су супротстављене изјаве, о истом догађају, претходно наведених актера. Неповерење се повремено претвара у отворено физичко супротстављање и велику подршку других становника, а у неколико ситуација је прерасло и у непријатељство.

САНУ је најзначајнија мултидисциплинарна стручна организација у Србији. Чланови САНУ су доказани научници у својим професионалним областима, са развијеним моралним и етичким ставовима. Ако САНУ предложи свог кандидата за Директора нове Агенције, то ће повећати поверење становника Србије, у рад Управе и запослених стручњака који врше мерење и објављивљње мерених података. Мерење података и одржавање пречистача и инсталација врше стручњаци хидрограђевинске, хидрогеолошке, хемијске, или ИТ струке, са најмање 5 година оперативног радног искуства на истим или сличним пословима.

Стручност Директора Агенције и стручњака који врше мерење и одржавање пречистача и инсталација, објективност њиховог сагледавања проблематике, као и саопштење којима ће информисати становнике Србије о актуелном стању пречишћених вода, у складу је са **чланом 51. став 1. Устава Републике Србије**, који прописује да свако има право да истинито, потпуно и благовремено буде обавештен о питањима од јавног значаја. Резултати мерења и њихово јавно објављивање дефинисано је у члану 6. став 5., тачка 1) и тачка 3).

Повећање поверења становника у информације о пречишћавању воде, ће довести до смањења тензије у друштву.

2. **Предлог Закона** за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода, у члану 10. став 2. тачке 2), 3), 4), 5), 6) и 7. одређује ограничења оператера/инвеститора у финансијском пословању, што је у складу са **чланом 91. став 2. Устава Републике Србије**, који

дефинише општу обавезу плаћања пореза и других даџбина и заснива се на економској моћи обвезника.

3. **Предлог Закона** за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода, у складу је са Директивом 91/271/ЕЕЗ о третману комуналних отпадних вода (UWWTD), тако што је:
 - Члан 1. Закона, усклађен са чланом 1. став 1. Директиве (прикупљање, пречишћавање и испуштање комуналних отпадних вода, као и пречишћавање и испуштање отпадних вода из одређених индустријских сектора);
 - Члан 5. став 2. Закона, усклађен са чланом 2. Појмови Директиве (нпр. Директива дефинише појам „комуналне отпадне воде – став 2“ и „индустријске отпадне воде – став 3“);
 - Члан 5. став 2. тачке 1), 2), 3), 4), 5) и 10) Закона, усклађен са чланом 15. став 1. Директиве (Надлежне институције или одговарајућа тела прате испуштање из постројења за пречишћавање комуналних отпадних вода ради провере захтева из Прилога 1, део Б у складу са контролним поступцима утврђеним у Прилогу 1, део Д);
4. **Предлогом Закона** за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода, у члану 24. одређена је висина новчане казне за кривична дела, које Кривични законик не одређује, а складу је са Директивом 2008/99/ЕЗ о привредном преступу у области животне средине;
5. **Предлогом Закона** за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода, члан 24. и члан 25. одређена је прекршајна одговорност одговорних физичких лица за штету која је учињена животној средини, што је у складу са Директивом 2004/35/ЕЗ о одговорности за штету према животној средини (ELD).

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода уређује се оснивање организације за градњу и одржавање пречистача отпадних вода, као правног лица са јавним овлашћењима.

У члану 2. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисани су изрази.

У члану 3. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисана су оснивачка права, седиште Агенције у Новом Саду, основну поделу послова Пословних јединица и седишта Пословних јединица.

У члану 4. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисана је обавеза Одбора директора да уради и достави Влади Републике Србије и стручној јавности на разматрање и давање примедби, критеријуме за рангирање редоследа градње пречистача отпадних вода, 60 дана од конституисања Одбора директора. Неиспуњавање захтева овог члана, санкционисано је прекршајном казном, у члану 25. став 1. тачка 1).

У члану 5. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисане су надлежности Агенције, која се састоји од системске и систематске

стручне оперативне подршке надлежним телима Републике Србије. Одређено је 13 послова/надлежности Агенција. Неиспуњавање захтева овог члана, санкционисано је прекршајном казном, у члану 25. став 1. тачка 3).

У члану 6. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисано је да Агенција води ажурно разне јавне регистре на свом сајту, објављује техничке карактеристике постављених пречистача отпадних вода и коришћених софтвера. Такође су дефинисана овлашћења Агенције, да њени стручњаци када уоче повреде прописане од стране оператера/инвеститора дају извршну белешку/извештај са уоченим неправилностима.

У члану 7. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисано је да Агенција прикупља и систематизује документацију о потенцијалу пречистача отпадних вода.

У члану 8. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисано је да Агенција учествује у доношењу одлуке о расписивању тендера за набавку пречистача, софтвера и осталих инсталација. Агенција даје и предлог уговора који најповољнији понуђач склапа са Владом Републике Србије.

Најповољнији понуђач доставља одговарајућу банкарску гаранцију као потврду оптималног рока коришћења пречистача и инсталација, пре потписивања уговора.

У члану 9. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисан је начин и јавна гласила за оглашавање тендера.

У члану 10. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисано је да оператер/инвеститора постаје власник изграђених пречистача отпадних вода, софтвера и инсталација. Дефинисана су ограничења оператера/инвеститора, укупно 8, као на пример: не плаћа плате запослених стручњака који мере и одржавају филтере и опрему (тачка 2); плаћа рате отплате вредности изграђених пречистача и осталих инсталација (тачка 3); плаћа годишње трошкове одржавања (тачка 4);....

У члану 11. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисан је Статут, организација и делатност Агенције.

У члану 12. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода одређују се управљачки органи Агенције.

У члану 13. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинишу се рокови и начин именовања председника и 6 чланова Управног одбора. Неиспуњавање захтева овог члана, санкционисано је прекршајним казнама, у члану 25. став 1. тачка 4).

У члану 14. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисано је 6 овлашћења Управног одбора. Такође је одређено да Статут дефинише за које одлуке Управа Агенције, мора тражити сагласност Управног одбора, као и одлуке Управног одбора за које је потребна сагласност Владе Републике Србије. Рокови давања сагласности су дефинисани Статутом.

У члану 15. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисани су рокови за именовање Привременог директора Агенције, трајање мандата, његове обавезе и начин извештавања надлежних. Неиспуњавање захтева овог члана, санкционисано је прекршајним казнама, у члану 25. став 1. тачка 8).

Такође су одређене потребне професионалне квалификације Одбора директора и њихов начин деловања.

У члану 13. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисано је да Генералног директора Агенције предлаже Српска академија наука и уметности, а три Извршна дитректора бирају се јавним конкурсом, а све их именује Влада Републике Србије.

У члану 17. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинише ко се и како се запошљава у Агенцији: 1) услови за избор стручњака који врше градњу, одржавање пречистача и инсталација, мерења квалитета и квантитета вода; 2) време и начин вршења послова Агенције; 3) статус службеног лица.

У члану 18. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисан је начин финансирања рада Агенције.

У члану 19. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисано је вођење пословних књига и израда финансијског извештаја.

У члану 20. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисано је ко врши надзор рада Агенције, као и које годишње Извештаје ради Агенција и кога извештава. Неиспуњавање захтева овог члана, санкционисано је прекршајним казнама, члан 25. став 1. тачка 10).

У члану 21. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисана је финансијска одговорност агенције.

У члану 22. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисан је правни статус и зараде запослених у Агенцији.

У члану 23. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисан је почетак рада Агенције.

У члану 24. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинише се привредни преступ.

У члану 25. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисане су прекршајне одредбе у 7 тачака.

У члану 26. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода одређује се годишње усклађивање новчаних/динарских давања.

У члану 27. Предлога Закона за за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода дефинисано је ступање на снагу Закона.

IV. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

Предлог Закона за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода, а нарочито његова примена, створио би позитиване ефекте на:

- повећања поверења становника Србије;
- повећање усклађености законодавства Републике Србије, са Европским законодавством;
- смањење укупног загађења вода у Републици Србији;

V. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ОВОГ ЗАКОНА

За спровођење овог закона потребно је обезбедити додатна финансијска средства у буџету Републике Србије, у трајању од око 12 месеци, због почетка нормалног рада Агенције и почетка редованог прилива новца од концесионе накнаде за активности ове Агенције.

Извори и прилив новца за рад ове Агенције дефинисани су у члану 9., члану 11. и члану 12. став 1. тачка 4) Закона о концесионим накнадама за истраживање и производњу рудног блага.

Коначну оцену и процену треба да направи министарство надлежно за послове финансија.

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Народни посланици: Проф. др Јанко Веселиновић, Мариника Тепић, Борко Стефановић, Владимир Обрадовић, Анна Орег, Јелена Милошевић, Марија Лукић, Жељко Веселиновић,

Павле Грбовић, Славиша Ристић, Далибор Јекић, Натан Албахари, Данијела Грујић, Татјана Пашић, Ђорђо Ђорђић.

2. Назив прописа

Предлог закона за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода

Proposal for the Law on the construction and maintenance of municipal and industrial wastewater treatment plants

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

- а) Одредба Споразума и Прелазног споразума која се односе на нормативну садржину прописа, /
- б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума и Прелазног споразума /
- в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума, /
- г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума и Прелазног споразума, /
- д) Веза са Националним програмом за усвајање тековина Европске уније. /

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније

- а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

/

- б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,
Директива 91/271/ЕЕЗ о третману комуналних отпадних вода
Council Directive 91/271/EEC of 21 May 1991 concerning urban waste-water treatment
Директива 2008/99/ЕЗ о кривичним делима у области животне средине

Directive 2008/99/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on the protection of the environment through criminal law

Потпуно усклађено.

- в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

/

- г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

/

- д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулишу прописи, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу.

С обзиром да постоје секундарни извори права Европске уније који обрађују овај Предлог закона, уз овај Предлог закона се доставља Табела усклађености.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

/

ТАБЕЛА УСКЛАЂЕНОСТИ

<p>1. Назив прописа Европске уније :</p> <p>Директива 91/271/ЕЕЗ од 21. маја 1991. године о третману комуналних отпадних вода</p> <p>Council Directive 91/271/EEC of 21 May 1991 concerning urban waste-water treatment</p>	<p>2. „CELEX” ознака ЕУ прописа</p> <p>31991L0271</p>
<p>3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:</p>	<p>4. Датум израде табеле:</p>
<p>Народни посланици: Проф. др Јанко Веселиновић, Мариника Тепић, Борко Стефановић, Владимир Обрадовић, Анна Орег, Јелена Милошевић, Марија Лукић, Жељко Веселиновић, Павле Грбовић, Славиша Ристић, Далибор Јекић, Натан Албахари, Данијела Грујић, Татјана Пашић, Ђорђо Ђорђић.</p>	<p>22. март 2023. године</p>
<p>5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније:</p>	<p>6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА:</p>
<p>Предлог закона за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода</p> <p><i>Proposal for the Law on the construction and maintenance of municipal and industrial wastewater treatment plants</i></p>	<p>Нема.</p>
<p>7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:</p>	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ¹	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
чл. 1.	<p>This Directive concerns the collection, treatment and discharge of urban waste water and the treatment and discharge of waste water from certain industrial sectors.</p> <p>The objective of the Directive is to protect the environment from the adverse effects of the abovementioned waste water discharges.</p>	чл. 1.	<p>Овај Закон за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода, оснива правно лице, као инвеститора са јавним овлашћењима, које самостално и независно припрема документацију, израду упоредног приказа карактеристика пречистача различитих произвођача, а након завршеног тендера предлаже избор најповољнијег понуђача пречистача и остале опреме, као унифицирану набавку, градњу, мерење, јавно објављивање података мерења и одржавање пречистача отпадних вода, у оквиру делокруга и надлежности одређених овим законом, као и прописима о: заштити животне средине, водама, планирању и изградњи и концесионим накнадама за истраживање и експлоатацију рудног блага и другим прописима који уређују систем, права и обавезе, као и изворе финансијских средстава за вршење овим законом дефинисаних послова.</p> <p>Овим законом регулише се успостављање, одржавање и унапређење јединственог и истог система пречишћавања комуналних и индустријских отпадних вода пре испуштања у површинске воде, спречавање и смањење загађења вода и</p>	ПУ		

¹ Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>обезбеђује доступност података о квалитету пречишћених вода, пре испуштања у површинске воде, на територији Републике Србије.</p>			
<p>чл. 15 тач. 1</p>	<p>I. Competent authorities or appropriate bodies shall monitor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - discharges from urban waste water treatment plants to verify compliance with the requirements of Annex I.B in accordance with the control procedures laid down in Annex I.D, - amounts and composition of sludges disposed of to surface waters. 	<p>чл. 5. ст. 2. тач. 1, 2,3,4, 5,10</p>	<p>У оквиру своје надлежности из става 1. овог члана, Национална агенција обавља следеће послове:</p> <p>14) Припрема документацију и организује презентацију у циљу упознавања надлежних тела Владе Републике Србије и стручне јавности са могућностима произвођача пречистача отпадних вода у свету, као и могућностима расположивих софтвера и остале опреме за континуирано мерење, бележење, архивирање и приказ забележеног квалитета пречишћених вода емитованих у реципијенту;</p> <p>15) Даје предлоге Влади Републике Србије и Министарству за доношење Одлуке о реализацији јавног надметања/тендера за избор најповољнијег произвођача пречистача отпадних вода, као и најбољим произвођачима софтвера и остале опреме за континуирано мерење, бележење, архивирање и приказ забележеног квалитета воде која се испушта у реципијент;</p> <p>16) Прати трендове и међународне стандарде у пословима израде и ефикасности коришћења постројења за пречишћавање отпадних вода и осигурава њихову примену;</p> <p>17) Пружа стручну подршку</p>	<p>ПУ</p>		

a)	a1)	б)	б1)	в)	г)	д)
			<p>Комисији у реализацији јединственог поступка/тендера за набавку постројења за пречишћавање отпадних вода и остале опреме и инсталација, коју оснива Влада Републике Србије у складу са посебним прописима;</p> <p>18) Учествоје у свим активностима неопходним за спровођење јединственог поступка/тендера за избор најповољнијег понуђача и предлаже најповољнијег понуђача постројења за пречишћавање отпадних вода, као и остале опреме и инсталација које пресудно утичу на квалитетно испуњавање својих послова;</p> <p>10. Учествоје у осигурању услова за ефикасну реализацију свих права и обавеза оператера на основу склопљеног уговора са Владом Републике Србије;</p>			

<p>1. Назив прописа Европске уније :</p> <p>Директиви 2008/99/ЕЗ Европског парламента и Савета од 19. новембра 2008 године о кривичним делима у области животне средине</p> <p>Directive 2008/99/EC of the European Parliament and of the Council of 19 November 2008 on the protection of the environment through criminal law</p>	<p>2. „CELEX” ознака ЕУ прописа</p> <p>32008L0099</p>
<p>3. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа:</p>	<p>4. Датум израде табеле:</p>
<p>Народни посланици: Проф. др Јанко Веселиновић, Мариника Тепић, Борко Стефановић, Владимир Обрадовић, Анна Орег, Јелена Милошевић, Марија Лукић, Жељко Веселиновић, Павле Грбовић, Славиша Ристић, Далибор Јекић, Натан Албахари, Данијела Грујић, Татјана Пашић, Ђорђо Ђорђић.</p>	<p>22. март 2023. године</p>

5. Назив (нацрта, предлога) прописа чије одредбе су предмет анализе усклађености са прописом Европске уније:	6. Бројчане ознаке (шифре) планираних прописа из базе НПАА:
Предлог Закона за изградњу и одржавање пречистача комуналних и индустријских отпадних вода <i>Proposal for the Law on the construction and maintenance of municipal and industrial wastewater treatment plants</i>	Нема.
7. Усклађеност одредби прописа са одредбама прописа ЕУ:	

а)	а1)	б)	б1)	в)	г)	д)
Одредба прописа ЕУ	Садржина одредбе	Одредбе прописа Р. Србије	Садржина одредбе	Усклађеност ²	Разлози за делимичну усклађеност, неусклађеност или непреносивост	Напомена о усклађености
Чл. 5	Penalties Member States shall take the necessary measures to ensure that the offences referred to in Articles 3 and 4 are punishable by effective, proportionate and dissuasive criminal penalties	Чл. 24	Ако оператер изазове загађење воде или земљишта у већој мери или на ширем простору, нарочито ако не поступи по одлуци надлежног органа о предузимању мера заштите животне средине, казниће се за приврени преступ оператер одговоран за загађење, новчаном казном од 4.000.000 динара до 40.000.000 динара. На основу казне, за привредни преступ, из става 1. овог члана, казниће се и директно одговорни запослени кажњеног инвеститора, новчаном казном од 40.000 динара до 4.000.000 динара, у зависности од хијерахијског положаја.	ПУ		

² Потпуно усклађено - ПУ, делимично усклађено - ДУ, неусклађено - НУ, непреносиво – НП

НАРОДНИ ПОСЛАНИК:

Проф. др Јанко Веселиновић

Београд, 04. април 2023. године

НАРОДНИ ПОСЛАНИЦИ

Мариника Тепић

Борко Стефановић

Јелена Милошевић

Далибор Јекић

Данијела др Грујић

Борђо Борђић

Жељко Веселиновић

Проф. др Владимир Обрадовић

Марија Лукић

Татјана Пашић

Славиша Ристић

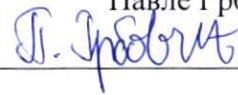
Натан Албахари

Анна Орег

Павле Грбовић

Проф. др. Јанко Веселиновић

